

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1881.

Kolozsvár, péntek, április 29

Tizenegyedik évfolyam.

A VÁLASZTÁSI TÖRVÉNY.

A mult alkalommal kimutattuk, hogy a jelenleg fennálló választási rendszer mellett még annak lehetősége sincs kizárva, hogy például 21 választókerületben *) 14,400 kormánypárti és 6,600 szélbali választó a törvény minden szavának híven engedelmeskedve és polgári kötelességéhez minden választó hűségesen ragaszkodva, kivétel nélkül gyakorolva választási jogát, az urnából 11 szélsőbaloldali és 10 kormánypárti képviselő kerüljön ki. Azaz a kormánypártnak a választók között kétszeres többsége az országgházban kisebbség legyen. A mint olvasóink emlékezhetnek, ez eset akkor áll elő, ha — a fennebbi példához ragaszkodva — 10 kerületben egyhangulag kormánypárti és 11 kerületben 100 szavazati többséggel mind szélbali képviselő választatik meg.

Mi ebből a tanulság? Hogy a jelenlegi választási törvény mellett, a mely párt javára több egyhangu választás történik, egész biztonsággal bizonyos számú, új jogosan megillető képviselőt veszi telt, mert ha ezen egyhangulagszavazó kerületeknek majdnem fele az ellenpárt választókerületeiből bizonyos számú választóval cseréltenék ki, akkor a korábbi felesleges szavazatok segítségével az ellenpárt kerületeiben és saját kerületeiben is diadalra juthatna az előbb említett párt. Ha például az előbb említett 14,300 kormánypárti választóból csak ezerkét száztíz helyet cserélné, s a 10 egyhangulag kormánypárti kerületből átköltöznék mind a 11 ellenzéki választókerületbe egyenként 110—110 kormánypárti választó, viszont az ellenzéki kerületekből ugyanennyi választó átköltöznék a kormánypárti kerületekbe, akkor az átköltözött kormánypártiak az azelőtti 100 szavazattal diadalmasodó ellenzékieket a helycsere miatt helyükbe jött 110 szavazattal mindenütt levernék, s akkor itt is, amott is szavazattöbbséggel kormánypártiak választatnának meg, s a helyett, hogy többséget nyerne az országgházban az ellenpárt, egyetlenegy képviselőt sem nyer.

*) Mult cikkünkbe ismét egy értelemzavaró sajtóhiba csuszott, a mennyiben nem 10, 10 választókerület, hanem a számításokból ki-vetethetőleg 10 választókerülettel 11-et állítottunk szembe ezer-ezer választóval.

A KELET TÁRCZÁJA.

REVANCHE.

— Kép a jövőből. —
(Folytatás.)

A fényes palota már csupán csak füstölög rom. A kancellár megszólít mindenkit, a kitől csak felvilágosítást remélhet, hogyan történt a rejtélyes esemény. Szerencsétlenségre azonban az összes örök, kik a katastropha színhelyének közepében állottak, azonnal szétfutottak, a mint az első sustorgás megittá füleiket. És a herceg nem tudhat meg semmit.

Az utások már megérkeztek a helyszínre és eloltván a tüzet, a romok eltakarításához láttak. Minden lépésnél égett hullákra akadnak. A kastély lakói közül senki sem kerülhetett el a halált.

Bismarck herceg magánkiült van, hogy semmikép sem tudja megfajteni magának, minő módon történt a mondhatlan szerencsétlenség.

Itt nem lehet mást tenni, mint gyorsan és legelőszörben arra gondolni, hogy minő óvintézkedések tételessen ezutánra.

Röviden rendelkezik, hogy a romok vigyázzal vizsgálatastanak meg, egy porszem se maradjon motázás nélkül, azután a legelső lovat felnyergelteté és reá pattanva tova száguld az ősz tábornagnak, Moltkének hírlát adni a történeteket.

Kevesebb mint egy negyedóra alatt megfutja a távolságot, mely a kastélyt a főhadiszállástól elválasztja.

Megérkezve, a hadsegédek legnagyobb csodálkozására azonnal felkelteté az ősz tábornagyot. Kevés idő múlva feltárul a mellékszoba ajtaja és toloszéken, melyet két tiszt tolmaga előtt, bevonul a szobába a nagy hadvezér. A

Közelebb jövet azonban a tapasztalati élethez, a jelenlegi országgyűlés alatt a horvátok, s ezt megelőzőleg a szász képviselők szavazata miatt folytonos panaszkokban tört ki az ellenzék, holott különösen a korábbi országgyűlések alatt ezek mind egyhangulag a kormánypárt részére választott képviselőknek valának tekinthetők, s kerületeik felesleges választói 60—70 olyan kerületben verheték volna meg az ellenzékét, a hol csak néhány szavazattal vagy mérsékelt többséggel jutottak diadalra. Általában a nagy többséggel rendelkező pártok kebelében legyen a neve szabadulni párt vagy bármilyen más, sokkal több az egyhangu választás, s e miatt a szavazatok bizonyos mennyisége, melylyel kényelmesen legyőzhetné a más kerületekben kevés szavazattal diadalmasodó kisebbséget, mindig kárba veszt. E tekintetben tehát a kisebbség előnyben van, s valóság-gal azon számításainkból, melyeket a rendelkezésünkre szolgáló adatok nyomán tehetünk, az tűnik ki, hogy minden eddigi többség kevesebb szavazattal volt képviselve a parlamentben, mint a mennyi őt a választók száma után megillette volna.

Ha azonban nagy számú egyhangu választások a többség javára nem esnének, s minden kerületben egymást megközelítő arányban volna többség és kisebbség, akkor viszont a kisebbségnek követnének el óriási méltatlanság. Megtörténhetnének például, hogy 200 kerületben csekély szótöbbséggel csak kormánypárti képviselő választatnák, daczára annak, hogy e kerületekből összevéve együtt mondjuk 90 ezer választója volna az ellenzéknek, s e szám egyetlen képviselőhöz sem juthatott.

Az emberi természetben rejlik, hogy a min nehezen lehet segíteni, inkább bele nyugszik, s acceptálja jóának, hogy sem a fáradságot vegye segíteni rajta. Így vagyunk a választási törvényvel is. Azon fonákaságok egy része, melyek a jelenlegi, egész Európában divatozó választási rendszerrel járnak, már korábban észleltettek, s több állam kísérleteket is tett új választási rendszerrel azok megszüntetésére, de nagy bajon csak heroicus eszközökkel segíthetni, s az új rendszerek szerfelett complicitásága ismét csak a régi rossz visszaállítására vezetett.

Messze vinne e rendszereket egyenként megismertetni, s hiányukat kimutatni, elég tudni azt, hogy a kitűzött célt egyik sem érte el, s az államtani

hírneves férfi megbénult, de azért kitűnő szellemek teljes öntudatánál van. Tekintete még folyvást életet és fényt villámolt s ha barozól volt szó, még képes volt lóra ülni és a csapatok élére állani.

„Mit hoz hercegséged?” kérdező metsző hangon a tábornagy.

„Valami újságot, arról kezdekem.”

„Nós, mit?”

„A manó vigyen el, ha magam is tudom. De hogy komoly dolog, annál többet nem mondhatok.”

Es Bismarck herceg elmondja neki, a mit ép látott. A nagy hadvezér nyugodtan hallgatta végig és gondolatokba merült.

„Különös, igen különös,” mormogá időnként. „Löveg semmi esetre sem volt. Ez nem eshetett volna akármely pillanatban és épen egyenesen a kastélyra. . . . Nem, ezt gondolni képtelenség volna. Egy ágyuszörny! Nem, nem, ez sem lehetett. Inkább talán egy akna, egy ravaszul felállított pokol-gép. Egy hordó dinamit már előidézhette ilyen hatást. Ugy van, ez kellett legyen.”

„Nekem más feltevésem lenne,” vető közbe Bismarck majdnem félénken, — talán . . .

E közben felnyílt az ajtó, tetőtől talpig porral fedett tiszt lépett be és lélekzet nélkül, szabályszertlen köszöntve a tábornagyot, vonal-egyenesen megállott előtte.

„Valamely jelentést akar tenni?” kiáltott Bismarck — „beszéljen, beszéljen gyorsan az égre kérem!”

„Herceg,” — szolt a tiszt — „hosszas erőmegfeszítés után sikerült a fényes ebédő teremig hatolnunk. Csak egy rakás romot és csontkitt hullákat találunk már ott. Csupán egy ember élt még, de ennek is mindkét lába össze volt zuzva. Reszkető kézzel írt néhány szót egy étlapra és arra kért, juttassuk eziméhez.”

kísérletek, melyek „A kisebbség képviselőinek” hibás elnevezése alatt eddig életet nyertek, egytől-egyig megbuktak. Részünkről egy egészen új rendszer körvonalait bocsátjuk itt az olvasó bírálata alá, kérve őt, hogy csak akkor ítélje emennek is tagadhatatlan hátrányait, ha egyszer a fennebbieket latba vetve, meggyőződött az eddigi szerfelett egyszerű, de teljesen céltévesztett eljárás tarthatatlanságáról.

A mi igénytelen javaslatunk alapelve az volna, hogy minden megválasztandó képviselőnek tekintet nélkül arra, hogy választói diadalmaskodtak-e vagy sem valamely párt felett, saját híveinek bizonyos számú szavazatát kellene birnia. Például minden képviselőnek ezer szavazatot kell felmutatnia, hogy mandatumot nyerjen s a parlament annyit tagból áll, a hányan az országban ezer-ezer szavazatot kaptak.

Hogy a szavazatok száma kitűnjék, természetesen elrendelendő kerületenként a szavazás. De ugyanakkor nemcsak a leendő képviselőre, hanem az illető párt vagy egyén mellé egy több tagból álló pártbizottságra is megejtetik a szavazás. Már most megeshetik, hogy megkapta ugyan egyik képviselő az ezer szavazatot, de tekintélyes kisebbség mutatkozik a másik jelölt mellett. Ez esetben a pártbizottságnak jogában áll e szavazatokkal, ha azok száma legalább százra megy, egy más kerületben levő olyan képviselőjelöltnek, a ki nem nyert ezer szót, szavazatait kiegészíteni a szükseges összegre, s ez által őt képviselővé segíteni. Zavarok kikerülése végett tíz vagy húsz választókerület egy csoportot képezne s csak annak kebelében önmagával engedhetnének meg a pártbizottság által a szavazatok felajánlása. Kisebb szám nem volna kiegészíthető nagyobb számú szavazatok felajánlásával, hanem csak ellenkezőleg. S így az aprólékossággal szabályok volnának hozandók a felerlíendő eshetőségekre.

Ez volna tehát az alapeszme, a többség jövőre.

A képviselőház közigazgatási bizottsága tegnap d. u. 1 órakor P é c h y Manó gr. előktele alatt ülést tartott. A kormány részéről jelen volt Tisza Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter.

Tárgyaltatt 1. A szegedi választó.

„Hol a papír?” szolt közbe a tábornagy.

„Ime itt van.”

A bettket alig lehetett kiolvasni, de mégis Moltke, lassankint következő levelet olvasta:

„A „Times” szerkesztőségének. London. Feriáeresben . . . diner . . . Frigyes Károly főhercegnél . . . rettenetes csattanás . . . a tető megnyílik . . . römitő löveg esett a terembe . . . felrobbant . . . azután mindennem vége . . . én egyedül élek még . . . küldjün ön helyettest . . . én meghalok . . . William Cook . . .

„Csodálatos! rendkívüli! megfoghatatlan,” szolt a marschal. „Ért ön valamit a dologból?”

„Alig merem kimondani gondolatomat” — válaszolt Bismarck herceg.

„Csak mondja el herceg.”

„Hátha egy ábróstat lett volna, mely elvonulásában . . .

„Ez ép oly feltevés, mint bármely más. Évek hosszáig fejtegethetők a talányt, a nélkül, hogy ezelőz jutnánk. A mint a dolgok általnak legszüksegebb a sereget megnyugtanni. Gyorsan. Egy kiáltványt.”

„Mielőtt ön jött volna, már kigondoltam,” viszonza Bismarck, mialatt az angol hírlap tudósító levélét nyugodtan zsebrakta.

Szegény angol! birlaptudósítási minőségének esett áldozatul.

Ki iratná na a lehangoztást, mely a katasztrófa után az egész német sereget elepte? Bismarck kiáltványa, az eseményt egy francia haramia csapat sötét bosszumuivének hirdette ugzan, de a kedélyeket csak kis mértékben tudá lecsillapítani. És hogy a jelentkező elfajulásnak elejét vegyék, s hogy minden más gondolatlól a sereget elvonják, Bismarck és Moltke elhatározták Páris általános megtámadását követ, nyugat, dél és észak felől. Végre is csak egyszer végezni kellett a franciaikkal!

Reggeli öt órakor a német titegek meg-

tókerületek uj beosztásáról szóló törvényjavaslat.

Eötvös Károly azon óhaját fejzei ki, hogy ezen javaslat tárgyalása halasztassék későbbre, mert neki arról van tudomása, hogy az egyes kerületek nincsenek jól beosztva, a lakosság számaránya szintén nem felel meg a valószínűségnek, mindenek felett pedig a létszám állandó nem leend s ezért a törvény is csak ideiglenes jellegű legyen.

Tisza Kálmán miniszterelnök kifejezést ad azon törekvésének, hogy ideiglenes jellegű törvények ne alkottassanak s ezért ajánlja annak oly módni elfogadását, a mint van, s ha később módosítás mulhatatlanul szükseges, azt eszközölni lehet. Jelen alkalommal annál kevésbé látja szüksegesnek ugy a tárgyalás elhalasztását, mint a törvényjavaslat módosítását, mert azt az érdekelt törvényhatóság a helyi viszonyok legjobb ismerése mellett találta helyesnek s kérte annak törvénybe ígátását.

Ezután a bizottság elfogadta a tjavaslatot az általános tárgyalás alapjául s a címet, az 1. 2. 3. §-okat minden vita nélkül, a 4. §-nál Eötvös Károly a bizottsági választókerületeket másképp kívánna beosztani, a bizottság azonban a szakaszt megnyugodva a feltérjesztő hatóság helyes felfogásában változatlanul hagyta, épen így az 5. §-t, melyet Eötvös szintén kihagyatni kívánt.

Ezután Eötvös kívánna egy olyan intézkedést venni fel, hogy ha a választó jogosultak közül valaki nem azon kerületbe iratott be, a hova rendesen tartoznék, legyen mód és alkalom neki ezt helyreigazítani s ezért nem bánná, ha ezen tekintetben teltelebezés esetére a miniszteriumnak adassék meg a kiigazítási jog.

Tisza Kálmán miniszterelnök nem szeretné, hogy ez a miniszteriumra bízassék, azért egy oly módosítással kívánja kiegészíteni a szakaszt, hogy a jelen évi összeírás alkalmával az összeíró küldöttségek munkálatai tervezetnek tekintessenek s azok közhírré tételén 3 nap alatt ellene folyamodni lehessen a központi választmányhoz, a mely aztán végérvényesen határoz.

A bizottság ezen módosítást elfogadja s a tjavaslat többi részét is változatlanul hagyván, az előadással Szilágyi Olivér bizatott meg.

Ezután elővetetett a kívándorlási ügynökségekről szóló tjavaslat, a mely általánosságban elfogadtatván, részletes tárgyalása a holnap d. e. 11 órakor tartandó ülésre halasztatott. (Orsz. Ért.)

A temesmegyei románok tegnap reggel megválasztották küldötteiket a szobeni nagygyűlésre. Mint a „Dél. Lapok”-ban olvassuk,

kezdték a tüzelést az egész vonalon. Öt nap és öt éjjelen át nem szűnt meg két ezer Krupp-féle nehéz ütég, Páris erődjeit rengeteg lövegekkel ellepni.

A francia tüzserég kezdettben erőlyesen válaszolt, de mind egyrebbé vált és végre a harmadik napon csak egy-egy erőd viszonza időről-időre a poroszok lövéseit. A következő éjjelen az ostromlottak tüze egészen kihálni látszott. Daczára ennek a porosz ágyuk még a következő napon is bömböltek.

Este elhallgatott a tüzelés, és siricsönd következett az öt napi rettenetes csattanásra.

A porosz trónörökös ép 11 órakor ért fel egy magaslatra, hol Moltke tábornagy állott tőrskarával. Bismarck kíséretében vott.

Egy negyed órával éjtél előtt a tábornagy egyik hadsegéde ugratott oda s néhány szóban megtvé jelentését. Moltke odafordul a trónörököshez és tudtára adja, hogy minden készen van. Kétszázhuszezer porosz harcos, csoportok-ra osztva áll talpon, hogy ostrommal bevegje a Páris déli oldalán fekvő erődöket.

A trónörökös megadja a parancsot az indulásra.

E perczen dörgött a francia sorokból egy ágyulövés, aztán egy második, harmadik és így tovább egyenlő időközben.

„Mit jelentsen ez?” mormogá Bismarck.

A tizenkettedik lövés is felhangzott. A várörök mögött ugyanazon pillanatban feltűnt egy világos pont, s fehéres fényt árasztott a magaslatra, melyen a német tábornok foglalt állást. A következő másodikperczen ötven világító fény veté fényes és világító sugarát egyaránt a porosz ostromló csapatokra.

Minden harcsozt tisztán lehet látni, és mindegyik hosszú árnyékot vetett maga után. Egy közönyös nézőnek nagyszerű látvány lett volna, hirtelen villanyos fényben megvilágítva

Hirdetési díjak.

Egy négyesig centiméternyi tér ára 2 kr. Hálgyadój minden hirdetés után 30 kr. Nagybbr és gyakoribb hirdetéseknl külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 38.) Haasensteint et Vogler (Wallfischgasse 10) Bud. Mosse Publicitische Bureau. Budapest: Haasensteint és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések felvételi irodája Budapest Szervitátor 3. sz.

Ölytítési cikkeik

gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

a megválasztottak közül (Babes, Mocsonyiak) ugyszólván egy sem volt jelen. A választók lehetnek vagy 40-en. Az értekezlet higgadtan folyt le. Alakitnak itt egy működő bizottságot is, melynek feladata lesz befolyását a legközelebbi képviselőválasztásoknál a szobeni gyűlés határozatainak értelmében érvényesíteni.

A személy- és vagyon biztonság ügye, mint az „Orsz. Ért.” közli, Ugocsa megyében felette megrendült, úgy hogy a megye alispánjának a tavaszi bizottsági közgyűléshez tett jelentése szerint a két csendbiztos és 5 pandúr és 4 központi pandur nem képesek a közbiztonság ügyét kellő rendben tartani. Az alispán a bűntények elszaporodásának egyik főokául a hozzá beérkezett jelentések alapján a kir. fenyítő bíróságok tulságos szelid büntetés kiszabását jelzi.

A telekkönyvi hatóságoknak az ingatlan végrehajtások körül tanusított rendkívüli lassu eljárása ellen emel panaszt Vas megye közigazgatási bizottsága az 1880. év II. feléről a kormányhoz tett jelentésében. Némely 1872-ben folytatott tett végrehajtási ügy még most sincs befejezve e miatt. Ezen példátlan eljárás egyes felekre igen sújtó és káros, mert ez ellen jogorvoslattal élni nem lehet. („Orsz. Ért.”)

ORSZÁGGYÜLÉS.

(Ugron Gábor mentelmi ügye.)

A képviselőház tegnapi üléséről távirataink részletes tudósítást hoztak s azért utalva azokra, csupán Ugron Gábor mentelmi ügyében folyt tárgyalást közöljük:

Krajcsik Ferenc biz. előadó indokolja a bizottság jelentését Ugron Gábor képviselő mentelmi jogának a kolozsvári esküdttszék által az ismeretes Bartha-féle ügyben kért felfüggesztése tárgyában. A bíróság a kolozsvári „Ellenzék”-ben „Gyalázatos brutálitás” és „Gyilkos támadás” című cikkekben elkövetett sajtóvétség miatt kéri ki Ugront. A mentelmi bizottság Ugron Gábor mentelmi jogát felfüggesztetni véleményezi.

Unger Alajos zaklatást lát a kiadatási kérvényben, mert ama véres esemény hatása alatt az ériutott cikkekben incrimált passzusoknál különben is elmondattak, sőt itt a házban s kemény szavakkal rótták meg a katonatisztok eljárását. Ha tehát itt el lehetett mondani azokat az erős kifejezéseket, miért volnának azok büntethetők máshol elmondva? Szóval zaklatást, és nem egyebet lát az egész dologban, s azért kéri a házat, hogy ne adjon helyet ily kérvényeknek, mert az nem helyes taktika s Ugron képviselő mentelmi jogát ne fűggeszse fel. (Helyeslés a szélsőbalon.)

látni a támadók roppant seregét tökéletes csatarendben.

(Vége köv.)

A LÁMPAGYÚJTÓ.

MISS CUMMINS REGÉNYE.

Huszonhatodik fejezet.

M é g t ö b b v á l t o z á s o k.

(Folytatás.)

Néhány évvel fiatalabb volt, a Warrenné lányainál — három, mindig csinosan öltözködő, finom modoru fiatal hölgy — kik nem ereszkedhettek le odáig, hogy ily gyermek lánykát bevegjenek társaságukba, Warrennének ideje pedig annyira igénybe volt véve házi teendőivel, hogy nem foglalkozhatott vele. Feltűnő egyedülisége csakhamar felkeltette a fiatal leány szánalmát iránta, ki maga is nem régi bánat s elárvultság érzését hordta szívében, s bár a nyugalom, s külön szobája csendje jótékonyan hatottak Gertrud jelenlegi kedély-hangulatára, mégis szegény Fanni iránt érzett szánalma arra indították őt, hogy felhívja szobáda idejének egy részét nála tölteni el, s néha azon törekvés mellett, hogy ifju vendégét mulattassa, elfeledte Gertrud saját búját, bánatát, a kis lány pedig részéről büszkeségét helyezte abban, hogy magányát megoszthatja, könyveit olvashatja, s barátságával dicsekedhetik. Egész március hóban, mely rendkívüli zivataros volt ez évben, Fanni csaknem minden estét Gertrud szobájában töltött el, s mig az előbbi érezte, hogy saját jólétének s

Szalay Imre a felülgasztás ellen nyilatkozik.

Krajesik Ferencz előadó kijelenti, hogy a kérdéses cselekmény bírói elbírlásába nem bocsátkozik a bizottság, s csak általános impressió alatt ítél. Arra, hogy helyes-e, vagy nem helyes a kiadatást megadni, kijelenti, hogy a mentelmi bizottság ilyen kérdésből nem üz politikát, hanem tárgyilagosan jár el. — Kéri a biz. javaslatának elfogadását.

A ház többsége a kiadatás mellett szavazott.

Ugyancsak Ugron Gábor képviselőnek egy másik mentelmi ügyét tárgyalta a ezután a ház. A kolozsvári „Ellenzék”-ben ugyancsak a Bartha-ügyben „Társadalmi elégtétel”, „A katolai és polgári hatalom”, stb. című cikkek jelentek meg, a melyek a közös hadsereg ellen lázítanak. Az e miatt megindított sajtópörben a kolozsvári sajtóbírósg kéri Ugron mentelmi jogának feltüggasztását. A bizottság a kiadatást indítványozza.

Unger Alajos előbbi szavaira hivatkozva, ez ügyben is ellene van a kiadatásnak.

Eötvös Károly szerint az egész vizsgálattól merő insultus, mert jogilag inkriminálni az épen fehozott passzusokat nem lehet. Ez a közvádó tévedése, a melyért az igazságügyminiszterrel megrovást érdemel. De ha már a közvádó tévedett, nem volna szabad e hibába esni a mentelmi bizottságnak. Ez is belemert a hálóba, s véleményével bizonyítja be, hogy egy jogilag helytelen vizsgálatban kiadást javasolva — politikát üz. De ha tévedett a mentelmi bizottság, ne tegye azt a parlament, s a véleményt ne fogadja el. Az inkriminált cikkek alatt névalírás van s azok a felelősek; miért nem kérdeztettek meg azok az egyének? Most Ugront zaklatni akarják s azért szóló a mentelmi jog feltüggasztását ellenzi.

Krajesik Ferencz előadó: a vonatkozó iratokra hivatkozva és azok közül néhányat felolvasva bebizonyítja, hogy a sajtóbírósg és a közvádó a legkorrektebbül jártak el, a vizsgálatot szabatosan folytatta, s így az Eötvös következtése vakmerő volt és a kik ezt osztják, azok következtetlenségbe estek.

Csanády Sándor (közbe szól.) Ne tessék a pártot gnyolni! (Derűtlenség.)

Krajesik F. Egyébiránt annál inkább csodálkozik az Eötvös vádjain, mintha a mentelmi bizottság nem igyekezett volna az incrim. cikkek és Ugron személye között az összefüggést keresni, — mert szóló — és ezt nem restelli bovallani — épen az Eötvös eljárását követi, a melylyel ő mentelmi bizottsági előadó korábban élni szokott.

Eötvös Károly személyes kérdésben szólal föl, s inparlamentarisan jelenti ki azt, hogy felszólalását az előadó vakmerőnek nevezi.

Elnök figyelmezteti szólót, hogy az előadó a következtetést nevezte vakmerőnek és nem a felszólalást.

Erre a ház a mentelmi bizottság véleményét elfogadva, Ugron kiadatása mellett határozott.

KÜLFÖLD.

A nihilista rémuralom. A Bad. L. Ztg. rendesen kitünően értesült pétérvári levelezője az ottani viszonyokról következő képet ad: „A ridegség sajátságai lehellete lekszik a fővá-

kényelmének egy részét áldozza fel az által, hogy szobájába minden időtájban idegen egyének van szabad bejárása, végre úgy találta, hogy igaza volt Treumann bácsinak, midőn azt mondotta, hogy ha az ember mások boldogításában fáradozik, magának is boldogságot szerez általa; mert Fanni élnék, néha nagyon mulattató társalgása, s vidám ötletei, őt is felvillanyozták néha, s eltűzték boros gondolatait.

Ápril hava is bekövetkezett, s még mind nem kapott Gertrud újabb tudósítást Emilia felől. Szíve nagyon vágyott, bánatát ismét kiönthetni barátinője résztvevő keblébe, s vele a régi bizalom hangján csevegneti.

Egy este magánosan ült szobájában a távoli barátokra gondolva, kikhez szíve valódi rokonérzettel csatlakozott, midőn házi asszonya hívatta le, hogy ott van nála Arnoldné leányával, s ohajtják őt látni.

A szokott üdvözlések s előzetes kérdések után, miss Arnold Gertrudhoz fordulva mondá: — Természetesen hallotta kegyed már a nagy újsgót?

— Nem, semmiről sem hallottam.

— Hogyan! kiáltott fel Arnoldné kegyed még mit sem hallott a mr. Graham nőstíléseről?

Gertrud a legnagyobb mértékben meg volt lepette.

— Komolyan beszél kegyed asszonyom? Mr. Graham megnősült volna? Mikor, s kit vett el?

— Valami Holbrooközvegyét, mr. Clinton sógorinőjét. Egy utazó társa-

rosan; az emberek egészen úgy néznek ki benne, mintha szabatosan tudnák, hogy nem menekülhetnek többé egy iszonyatos, jövődöbéli valamitől. A czári város zajos vigaságának nyoma sincs többé; de nem a fegyveres hatalom az, mely megjelenésével az utcákon a jó kedvet elfojtja, hanem szemmel láthatólag azon biztos meggyőződés, hogy a titokzatos szövetség, mely saját szavai szerint „csak néhány harczost vesztett a küzdelemben”, a legujabban kivégzettek halálával fog csakugyan hatalomra és tekintélyre jutni. Az udvar, azt lehetne mondani megfutott, s csak néhány miniszter van Pétervárot és pedig épen azok, kik még eddig nem kapták meg halálos ítéletüket a nihilistáktól. „Levelező azután elmondja, hogy a czár egy időig hajlandó volt az elítélteknek kegyelmet adni. Azután Loris-Melikoff gróf rávette, hogy közvetlenül a kivégzések után tegye közzé atyja reformterveit. A czár megígérte, de utóbb Stroganow gróf tanácsára előállott szándékától. Stroganow a Murawiew-féle eszméket hivat.

A czárnak nem nagy gondot okoz az udvari személyzet leszállítása; csaknem az egész személyzet lemondott, az alsóbb tisztviselők tömegesen szöknek a hajóból, melyről azt hiszik, hogy vesztének indult. A nihilista központi bizottság óriási hatalomra nőtt s még a diplomata is remegnek tőle. Már tizenketten hagyták itt az orosz fővárost, mely nem nyújt semmi biztonságot. A régi kényszer kötelekei mindentől meglazulnak s még a kozák őrsapatoknál is olyan tünetek mutatkoznak, hogy az uralkodó rendszer ellen fognak fegyvert ragadni. A tanuló tömeges elítélése nagy részvétet kelt a lakosságban. A czár ismeri a helyzetet, de rideg, makacs, önfélt jelleme épen most nyilatkozik s visszatartja őt minden engedélyezéstől. A ki teheti, menekül. Haz. és birtokeladások tömegesen fordulnak elő. Az egyetemen és a bányászati akadémián olyan nagy a nyugtalanság, hogy ez intézeteket valószínűleg be kellend zárn.

Az angol tory-pártnak Beaconsfield lord halála folytán új vezért kell választani, Nem lehetetlen, hogy ez alkalmat felhasználja a párt újjászervezkedésre s aztán kettőzött erővel folytatja a harczot Gladstone ellen. Az utolsó parlamenti választások tudvalevőleg szervezetenül érték a pártot s ezért vesztette el az uralmat. Ha e hiányt pótolják, újabb győzelmeik biztosnak vehető, mert a Gladstone által képviselt alszabadelvűség, kalandokat hajhászó külpolitika, erőszakoskodás Írlandban s meghunyászkodás Kandahárbán nagyon lejárák már magukat a brit szigeten. A kormány budgetje elé sok vázakkal nézett a közvélemény, mert Gladstone első sorban pénzügyi kapacitás s a választóknek e téren igényt legelőbb reformot. De az utó- nepek előtt, jó későn, betérjesztett költségvetés senkit se elégitett ki. A Szkolew ügy csak a minap kompromittálta a whigek russzofilizmusát. Ujabbban Transvaal ismét lázong, a Goeshen-féle görög-török arrangement végkép bukásnak indul s az ír land-liga elkeseredettebb, mint valaha volt. A Gladstone-féle landbill a bérloket nem nyeri meg a törvényes állapotoknak, az angol birtokososztályt pedig a kormány ellen ingerli. Ily körülmények közt csak egy erős, jól szervezett tory-pártra van szükség, hogy Gladstone s a whigek mai slendrián rendszere megbukjék. Ez lesz az ellunyt vezér legszebb síremléke.

sággal volt Havannában, s ott találkozott Grahamékkal.

— De Gertrud, szólott miss Arnold, hogyan van az, hogy kegyed erről mit sem tud? Minden lapban benne van: „Graham J. H. esq. Bostonból, nőtül vette Neu-Orleansban, özvegy Holbrook-nét.”

— Pár nap óta nem igen olvastam hirlapokat, felelt Gertrud.

— S miss Grahamot pedig vaksága akadályozza, hogy írjon, szólott Anna. De azt hiszem, mr. Graham kiülhetett volna kegyednek értesítést nőstíléseről.

Gertrud nem felelt, s miss Arnold nevetve folytatta:

— Ugy hiszem, jegyese minden idejét igénybe vette.

Tud kegyed valamit e Holbrookné felől, kérdezte Gertrud.

— Nem sokat, felelt lánya helyett Arnoldné. Clintonéknál láttam őt egy párszor. A mennyire emlékszem reá, csinos nő, s szereti a fényűzést és társaságot.

— En nagyon gyakran láttam őt, szólott bele miss Anna. Nagyon közönséges, nyugtalan természetű, zajos portéka, s egészen olyan, ki Emilát képes lesz nagyon szerencsétlenné tenni.

Gertrud ugy látszott igen elszomrodott erre, s mr. Arnold szemrehányó pillantást vetett leányára s szólott:

— Anna, tudod-e bizonyosan, hogy igaz a mit mondasz?

— Clinton Bella után beszéllek atyám. Abból itélek leginkább, miket ő az iskolában Bella nénjéről, miként őt nevezte, beszélt el nekünk rendesen.

(Folyt. köv.)

A N. F. Pressében olvassuk: Az Oroszország által a nemzetközi forradalmárok tárgyalma indítványozott értekezletnek esélyeiről, a „Berni Búnd”, mely igen jól értesültnek látszik, egy berlini tudósítója azt írja, hogy a diplomatai világ nem annyira az értekezlettel és annak következményeivel, hanem inkább annak politikai hátterével foglalkozik. Azt tartják, hogy az ügyességéről ismeretes orosz diplomácia nehezen tette volna meg azon lépést, ha előbb nem értekezett volna Németországgal és Ausztriával. Angliára nézve azt tartják Oroszországgal, hogy a liberálisok könnyebben tehetnek egy ilyen lépést, mint azt a torypárt tette volna valaha. Franciaország az orosz meghívás folytán sajátságos dilemmába került. A meghívás elfogadása nem csak az intrinségeutokat, hanem a republiánus baloldalt is gyanakodóvá tenné, és a kormányuk nehézséget okozna, míg a vizs szantásítás Oroszországot hangolná le. Berlinben nem aggódnak valami nagy mértékben Franciaország eme zavara felett, s lehetséges, hogy Bismarck ezt előre is látta, midőn elépés kezdeményezését Oroszországra hagyta.

Vizsont Oroszország arra számíthatott, hogy ezáltal vagy egybe fogja hívni a nagyhatalmakat egy közös értekezletre és ezen valósitani fogja terveit, vagy pedig ezáltal a három császár-szövetség conservatív irányban, mely eddig nem sikerült, fog biztos alapot nyerni.

Genf-ből jelentik, hogy a Jesse Helfmann kivégzése ellen beadott óvás aláírói közül többen kijelentették, hogy nyitk belegegyezték néikül iratot az óvás alá. Ilyen kijelentést tett a mechanikai egylet elnöke és más egyletek elnökei, mely egyletek nem is voltak egybegyűlve, hogy határozassanak a kérdéses ügyben. A tanuló szövetségről, Genfben nem tudnak semmit, és ha létezik így len socialista egylet, akkor az bizonyára orosz növény — és a mi a többi aláírásokat illeti nem érdemese, hogy dementiroztassanak. És így a Sveicznaq semmi összeköttetése sincs annak óvással.

BELFÖLD.

Sopron, 1881. ápril 26.

(Tavaszi löverseny.)

A tavaszi löverseny nálunk ma tartott meg. Az idő boros és szeles volt, végül az eső is megereit, de már ekkor a futamok ugyszólva véget értek. A közönség ezuttal nem árult el valami nagy érdeklődést, mert a páholy és zárt-széksorok majdnem egészen üresek maradtak.

Annál teljesebb számban voltak jelen a lovassági tisztek, a kiket a mai verseny leginkább érdekelt, a mennyiben az őt akadályversenyben csakis tisztek vettek részt és a mágusi osztály e versenyekben mint névnyező nem szerepelhetett.

Ott láttuk azonban herczeg Eszterházy Pált, gróf Széchenyi Kálmánt a lovaregylet elnökét és gróf Széchenyi Gábot stb., a kik a sport kedvelői és szereplői máskülönb.

A versenyek d. n. 2 órákor kezdődtek és eltartottak egészen fél 5 óráig. Az egyes futamok igen érdekesek voltak.

Az első futam József főherczeg ő es. kir. fensége tisztelődjára történt. A távolság 3200 méter volt 8 akadálylyal. Futhatott rá minden honvéd és es. kir. hadseregbeli tiszt olyan lova, a mely 3 hónap óta idomító keze alatt nem volt. Három versenyző akadt; őgróf Marency Gábor hadnagy „Etelka”-val; Tekei Sándor „Miss Bonnet”-el és Szilvásy Béla huszárhadnagy „Peritá”-val. Utóbbi aratta a győzelmet és egy gyönyörű arany órát.

A gátversenyi 300 frt tisztelődjéért, a melyet gróf Pejacsevich Miklós altábornagy adott, 5 pályázó lépett a versenyterre, de ezek közt a Jékei Alajos huszárhadnagy csinos és fürgő pej kanczaja „Gondolat” nevéhez hiten egy ugrotta az akadályokat és érte el a célzt, mint a minő gyors épen a — gondolat. Ilyen ugrásokat csakis egy Jékei képes producáltatni a lovával, a ki a kolozsvári gyepen is nem egyszer aratott már diadalt.

A harmadik akadályverseny 400 frt. díjatt ő es. kir. fenségei Albrecht főherczeg tábornagy és Vilmos főherczeg tábornagy tizték ki. Ez volt ugyszólva a legelőnebb verseny. Összesen heten indultak a 3200 méter távolság és 8 akadály legyőzése elé lovaikkal. Azonban egyenként elemlamadtak és a győzelem báró Kronenberg Róbert és Schulz Clotár draganyos hadnagyok közt vált kéteessé sokáig, migsem Schulz „Al right” lova megelőzte némileg a „Labin”-t.

A Reiter Club akadályversenyére Kis Aladár huszárhadnagy „Grouse”-ja, Vacano Camillo kapitány „Eglantine” és Ellinger Tivadar „Justamendje” jelentek meg a gyepen. Grouse vezetett, míg egyik akadálynál ló s lovas komolyabb baj nélkül bukenczet nem bánytak. Most „Justamend” járt elől, de ez birtelen kitörvén, a díjt „Eglantine” már játszva vitte el a kitérés után lába erőlködő „Justamead” orra elől.

Most a királyi őfelsége által kitűzött 500 frtos tételt futottak. Gróf Kálnoky Hugó ublanns kapitány szóp „Wiener Bitze” mellett gróf Thun Miksa drag. hadnagy érteljes „Haudegen”-je szállt most sikra és folytonos egyenletes haladás után a „Wiener Bitz”-nek sikerült végre igen gyors lába társát legyőzni.

Záradékul a vadászverseny következett 4—5000 méter távolsággal. Erre tutottak a soproni dandár tisztai-tanoda tagjai mindnyájan. Azonban az ég csatornái menekülni kénszerítették mindenkit a hová lehetett a versenyterrről és így e futam csak azok előtt „emlékeztetés”, a kik lovaikon gyorsan robogva előre „börig ázhattak”. Természetesen, mintán nekünk a börig ázáshoz egy csepp kedvünk sem volt, és a kocsi ernyős fedele alatt iparkodtunk „szárazan” haza érni, fogalmunk sincs arról, hogy 4—5000 méter távolságot megfutva, minő „lucok-áldásosan” jelenhetett meg a „forum előtt” — a győztes!?

Aigner Ferencz.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. április 28.

Helyi hírek.

— **Caroussel.** A budapesti fényes sikert caroussel után Péczelen is rendeztek egyet e hó 23-án. Az ősz — de fiatalos energiával bíró derék sportsman — Kun József tanította itt be s vezette a mulatságot s ő maga is a férfias sport ez ágában a legkitünőbbek közül valónak bizonyult 68 éve daczára. Mind a két helyen a mulatság szép összeget jövedelmezett jótékony célokra. . . Felemlítvén e híreket, önkénytelenül is tódul tollunk alá a kérdés: vajjon nálunk Kolozsvárt, hol az erdélyi arisztokrácia teli gyűlhelye van, kik közül nem egy, igen híres lötenyészti híreben áll s majd mindnyája kitünő lovas: — vajjon valamely jótékony cél előbbvitelére nem lehetne e hasonló mulatságot rendezni? Hiában! Annyi okvetetlenül szükséges áldozat mellett, mennyit kénytelen tenni a közönség minden irányban — művészeti, vagy emberbaráti célok csak úgy fog valósitathók meg, ha az embereknek mulatságok és látványosságok iránt való szeretetét adóztatjuk meg. Áldott e neme a zsarolásnak! Az erdélyi híres lovasok utódai — s tán nem sérülk meg szerénységüket, ha Wesselényi Béla br. s Bethlen Gergely grókokat olyanokul említtik meg, mint a kikre legméltozban várhatna a kezdeményezés — nem segíthetnek e elő egy lovas mulatsággal valamely nemes célzt? — Kolozsvárt résztvevő is volna elég, közönség is volna — s hogy e sok „volna” legyen „valamivé” — csak akarat kellene hozzá.

— **Hős katonák.** Nem csak ki tüzzel vassal jön a békés országlakó elien, de a haragos romboló elem ellen is, mely az emberi szorgalom gyümölcseit fenyegeti — védelem a derék katoná. Vajjon hősiessége hol becsülendő inkább meg? Önteládozása hol bír több értéket? . . A lapok a legnagyobb magasztalásokkal szólnak azon táradtságot, veszélyt nem ismerő munkáról, melylyel a Szegeden állomásozó katonaság az ár ellen tett mentési törekvésekben a polgárokkal közreműködött. Mikor a nagy töltésen egy fenyegető eszuzamlason tört magának utat a víz s minden perc késő volt arra, hogy valobban segélyt várjanak az ott álló katonaság gondolkodás nélkül rögtön sietett a veszélyes helyre s övig gázolva a vízbe, egyéb védő eszköz hiányában köpenyegeiket vetették le s azt sárral megtöltve dugták a eszuzamlásba. Éjjelnappal, szakadatlan segítséggel, buzgalommal állták a harczot a szörnyli elemmel s minden esetre megérdemlik, hogy eldicsekedjünk velök. Hogy eldicsekedjünk: mert e derék katonák Kolozsvárról és vidékéről valók. Az 51-ik ezrednek, mely Szegeden állomásoz — nálunk van sorozó helye.

— **Nemzeti színház.** Tegnap Niniss adatott félig üres ház előtt, vontatottan, álmosan. Léha embernek léha dolognak közös sorsa az, hogy futólag, csak egy percig érdekel s aztán megunjuk. Az operett pedig elég léha s a Niniss ökép léha. Egyszer-kétszer megnézte a közönség. A meztelen szereplők, a meztelen szöveg és zene immár elvesztették vonzó erejüket. Egy-egy lelkes diák, kinek a szeme lángra lobban, fiatal tenyere összeesattan egy cipő kibukkanó hegyére, gyakorolta magát egy párszor a tapsolásban — egyéb baj nem történt.

— **A kolozsvári orvos-term.** tud. társulat természettud. szakosztálya részéről a pénteki szakülésem Dr. Herbiz Ferencz: Bosznia és Herczegovina geographiai és geologiai viszonyairól fog értekezni.

— **Meghívó.** A kolozsvári orvos-term. tud. társulat és az erd. muzeumegylet természetudományi szakosztályai f. hó 29-én (pénteken) d. u. 5 órákor az egyetem természetf. intézetében szakülést tartanak. Tárgyak: 1.) Dr. Veress Vilmos: Fényhullámérés diffractió- és interferenz tünemények alapján. 2. Dr. Primics Gy.: A Retyezát heggyömeget alkotó kőzetekről. A titkár.

— **Meghívó.** A kolozsv. orvos-term. tud. társulat f. hó 30-án (szombaton) d. u. 5 órákor az egyetem élettani intézetében orvosi szakülést tart. Tárgyak: 1.) Dr. Géber E. ny. r. tnr.: a tüszőutka (Demodex folliculorum) természetrajzi leírása. 2.) Dr. Purjesz Zs. ny. r. tnr.: a Tetaniáról, beteg bemutatással. A titkár.

— **Megörült.** Frits Felix géplakatos segéd (Atl Adolf gépésznel kis n. 33 sz.) miután

elméje megzavarodott, mai napon további intézkedési illetőleg observatív végett a városi fogda épületébe helyeztetett. Frits Brassóból jött Kolozsvárra; neje jelenleg is ott lakik.

— **Kolozsvármegye** köztörvényhatósági bizottsága f. évi május 5-én d. e. 10 órákor a megyeház gyűléstermében tartja meg rendes tavaszi közgyűlését. A közgyűlés tárgyai következők: 1. Kormányleiratok és rendeletek és pedig: I. a nmltsu m. k. bellügyminiszter urnak a) idei 6937. sz. leirata a büntető szabályrendelet tárgyában; b) idei 8317. sz. a. kelt leirata a mezőrendőri szabályrendelet tárgyában. II. a nmltsu m. k. földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter urnak: a) idei 8337. számú rendelete a phylloxera rovar kiirtása tárgyában. 2. Szentistótt törvények bejelentése. 3. Alispáni jelentés. 4. Az árvaszéki elnök jelentése. 5. A főváros jelentése. 6. Az állatorvos jelentése. 7. A számonkérő szék jelentése. 8. A közmunka előirányzat. 9. A keblí pénzár 1880. évi zárszámadásai. 10. Törvényhatósági átiratok. 11. Más hatóságok átiratai. 12. Keblí ügyek. 13. Községi ügyek. 14. Egyesek kérélmé. 15. Indítványok.

— **Időjárás.** Európában: a depressió (752—755) a kontinens észak-keleti részében van s onnan Magyarországon keresztül benyulik közel az Adriai tengerig (755). A nagy légnyomás (762—765) délnyugaton van. Többnyire nyugatias szeleknél az idő Közép-Európában nagyarányú boros, helyi csapadékkal. A hőmérséklet kevés ingadozást mutat. Hazánkban: Többnyire nyugati és észak közt változó szelek mellett a hőmérséklet kevéssé főlebb, a légnyomás pedig alább szállt. Az idő többnyire napos felhőssel változó. Eső helyenként gyéren s csekélyebb mennyiségben volt. — Kilátás a jövő időre: Hazánkban: Délnyugaton napos, felhőssel váltakozó északkeleten esőssel, többnyire boros időt várhatni.

Hazai hírek.

— **József főherczeg** és Deák Ferencz.

Említettük — írja az „Ellenőr” — több ízben, hogy a nemzeti muzeumban berendezett „Deák szoba” irattára Erzsébet királyasszony már ismertett levelein kívül számos, József főherczegtől származó levelekkel is rendelkezik, melyek mindannyian mutatják, mily gyöngéd kegyelettel viseltettek a legmagasabb körökben a nagy hazafi iránt. Ez alkalommal József főherczegnek ama sajátkezűleg írt levelének szövegét mutatjuk be szöszerrint, melyben Deákot a Margitsziget látogatására kéri fel. A levél így szól: „Méltoóságos Deák Ferencz urnak, tisztelettel Pesten, Ungol királyné szálló.” — Bent: „Kedves Deák uram! Több ízben láttam már, hogy az országgyűlés fáradsámat szereti a városliget jó levegőjében kipihenni. Változatosság okáért ajánlom e ezéla Margitszigetom még jobb levegőjét és a mellékel állandó jony elfogadására kérem fel azon biztosítással, hogy legnagyobb örömemre szolgálna, ha ezen birtokom látogatása önnek némi élvezetet nyujtatna. — Ajánlom magamat további beces emlékébe, váltig maradván öszinte tisztelője Budán, 1869. évi május hó 29. József főherczeg.” — Deák tudvalevőleg azon a nyáron a szíves felhívás folytán szorgalmasan látogatta a Margitszigetet, hol a főherczeg számára két szobás lakást is berendeztetett.

— **Hegedűs Sándor** képviselőt a tricszti „Assicurazioni Generali”, mely a monarchiában a legnagyobb biztosító intézet, igazgatótanácsosává választotta. Csak Korizmos László érte meg Magyarországról ez a kitüntetés.

— **Czakó Imre** haláláról következő gyászjelentést adták ki a gyászok szülők és rokonok: Czakó József és neje Antal Pólixéna szülők és gyermekeik: Ida, férjezett Vitályos Sámuelné és gyermekei; József és Ferencz, egy a nagyanya: özv. Czakó Ferenczné, továbbá Czakó Ferencz, Zudor Károlyné, özv. Koronka Lászlóné és özv. Mohay Károlyné nevében megrendült kebellet tudatják, hogy forrón szeretett fiok, az illetők testvére, unokája és rokona: Sepsi-Kilyéni Czakó Imre okleveles tanárnak f. hó 26-án, déli 12 és fél órákor, élté 25 ik évében, négy heti súlyos szenvedés után, történt szomorú halálát. Boldogult halott földi részei ápril 28. d. e. 10 órákor, a házán tartandó könyörgés után, Mező-Kövesdre a családi temető kezű helyre fognak szállittatni. Béke longien a korán kifáradt potok felett! Maros-Vásárhelyt, 1881. ápril hó 26-án.

— **Az országos** régészeti és embertani társulat tegnap Pulszky Ferencz elnöklete alatt ülést tartott. Az első felolvasó Dr. Ortway Tivadar volt, ki hazánk őstelepitéséről értekezett. Abból az elvből indult ki, hogy az ősember mindentől az ősfanna nyomában járt, s hogy az ősi letelepedések hazánkban is mint másol eszorosán összefüggtek hydrograffiai viszonyainkkal, annak a nézetének ad kifejezést, hogy az őstelepités hazánkban délszaki irányból történt. Méry Etel jelentését a győrvideki régészeti ásátásokról Hampel titkár olvasta fel bemutatván egyuttal a legérdekesebb emléket a szent Bonedekrendiek győri muzeumból. E tárgyak mind ezeknek a népeknek emlékei, kik a kőkorszaktól kezdve a legujabb időköz Győrről s vidékét látták. Lóczy Lajos a budapesti barlangokról szó-

lött különös tekintettel az ősbárokakra. Az elnök a szoboles-kereszturi és ernesztházi nagybárá bronzleleteket mutatta be. Varázsjéi Gusz-táv a váci pogányvári és urna termelő leleteit mutatta be. Nagybárá csonteszközök ezek, melyek a neolitik korszakból valók. Ami e leletek különös fontosságát kölesönöz, ez az, hogy általuk egy új obsidián lelhelynek jutottak nyomára. Az ásatások folytatása iránt nagy a mozgalom Vácztól, hol e ezébből már jelentékeny gyűjtések és adakozások történnek. A győri, temesvári és nemzeti múzeum érintett leletei már félorálval az üllés előtt voltak közszemlére kitéve s nagy közönség által élénk érdeklődéssel szemléltek meg.

Vegyes hírek.

— **A pápa mint költő.** A Propaganda híde nyomdájá ép most tette közzé elegáns kiállításban ama latin himuszok gyűjteményét, melyeket XIII. Leo pápa Szt. Herkulánus és Konstans püspökök és vértanúk dícsőítő sere költött.

— **Benedek** báró tábornagy meghalt. Benedek Lajos 1804-ben született Sopronban. Atyja orvos volt. Katonai képzettségét a bécsi helyi akadémiában nyerte. A hadseregbe 1823-ban lépett be és oly gyorsan haladt előre, hogy 1842-ben ezredesnek nevezték. Két év múlva jelentékeny részt vett Galiczia lecsúszdésében. 1847-ben mint a Gyulay ezred parancsnokát Olaszországba helyezték át. Katonai báráit tulajdonképpen itt szerezte; az osztrák hadseregnek Milánóból Osonába való visszavonulását oly jól fűdözte, hogy a Mária Terézia renddel díszített föl. Mint vezérőrnagy az osztrák dunai hadsereg első tartalékhadtestének parancsnokává nevezetett ki és 1849. apr. 3-tól kezdve ellentünk harcolt. A győri és az ó-szónyi csatákban az előhadat vezérelte. Szabadság-harcunk befejezése után kinevezetett az olaszországi 2. hadtest tábornoki főnökévé. Az 1859-diki háborúban fűdözte az osztrákoknak Milánóban Mincioig való hátrálását. A solferinói csatában a balszárny parancsnoka volt és némi előnyt vívott ki a francziák és olaszok ellen. Azután Hess utódjául az olaszországi sereg parancsnokává és táborszernagygyá nevezetett ki. Ott maradt 1866-ig, midőn máj. 5-én kinevezetett az éjszaki hadsereg parancsnokává. Junius közepén érintkezésbe jött a porosz sereggel és több napot harcolt, a mit úgy magyaráztak, hogy eszt akar vetni a poroszoknak. E hátrálás azonban a kőingázi titkózettel, az osztrák hadsereg nagy kudarcával végződött. Ezzel Benedek is befejezte elég fényes katonai pályáját, mert 1866. októberben nyugalmaztatta magát. Megomlójuk végre, hogy 1869-ben és 1860-ban Magyarország helytartója is volt de ebben az állásban semmi feltűnő vagy nagy dolgot nem végzett.

— **Megtalált korona.** Bukarestben az a hír van elterjedve, hogy Istvának a Nagynak, moldvai hercegnek koronáját, melyet évszázadok óta elveszettnek hittek, a krakkói múzeumban megtalálták, és hogy ez irányban a román kormány Ausztriánál már reklamált is. A román kormánykörökben biztosan hiszik, hogy a koronát minden jelvényével együtt május 24-ig, a mikor t. i. Károly király és Erzsébet királyné megkoronázása fog végbemenni, az osztrák kormány ki fogja szolgáltatni s így az már a koronázási ünnepélynél alkalmazható lesz.

— **A népszámlálás** Franciaországban szintén kedvezőtlen szaporodási arányt tüntet fel; ép úgy, mint nálunk történt. A földmívelési s kereskedelmi miniszter által 1879-ben elrendelt statisztikai munkálatok szerint Franciaország népessége 1879-ben 96,617-el szaporodott. 1878-ban 98 ezerrel, 1877-ben 140 ezerrel, 1876-ban 138 ezerrel; míg 1879-ben 282 ezer házasságkötés történt, 1878-ban csak 279 ezer, 1877-ben pedig 278 ezer. Ebből látható, hogy a házasságok Franciaországban az utóbbi évek alatt mindinkább termékenyebbek lettek. A halálozási arány ellenben növekszik.

— **A finnnek** a meggyilkolt orosz cárnak, mint ki Finnland alkotmányát ismét helyreállította, emlékszóbot akarnak felállítani. A lapok felhívása folytán már több templomban gyűjtöttek e célra. A „Helsingfors Dagbl.” azonban azt hiszi, hogy az ügyet el kell halasztani a rendek összejöveteleig, kiket illet meg névszerint ez ügyben a kezdeményezési jog.

— **Drága gyerekek.** A newyorki törvények egy lóvasúti társulatot 15,000 dollár megfizetésére ítélte, mert egyik konduktora egy kis fiút dobott le a kocsiról, úgy, hogy az nyolcórát lett. A társulat ezen ítélet ellen fellebbezett, de a felsőbb bíróság azt helyben hagyta.

— **Diploma gyár.** Buchanan, a híres amerikai docteri diploma-gyáros, ki Európát is elárastotta a talmi-doctor diplomákkal, a börtönben megpuhult és bevalotta; hogy 60,000 diplomát adott el. Ezek közül 20,000-et Amerikában, 40,000-et pedig Európában helyeztet el. Vajjon jutott-e ezekből Magyarországra és hány?

— **Edison lámpái** New-Yorkban. Egyik angol lap szerint New-York város tanácsa engedélyt adott az Edison-féle villanyvilágító társulatnak, hogy a sodronyvezető csöveket le rakhassa az utcákon. A társulat haladéknél-

kül be fogja hozni villanylámpáit a város kereskedelmi negyedében, a Wallstreet egész tájékán. A lámpák szerkezete „nagyon egyszerű. Áll egy gömbalakú üveggolyóból, s egy szöndarab-ból, melyet a villanyáram megizzaszt. Mindegyik lámpa világító ereje 16 gyergyával ér föl. A fényt kis csavar által szabályozzák.

— **Vén sas.** Nakkovban, Laaland szigetén e hó 15-én egy királysast terítettek le, melynek kiterjesztett két szárnya 6 1/2 láb hosszú volt. A sas nyakán messinglánczoska volt, ezen pedig füveg függött. Az üvegben cédulát találtak, melyre az volt írva dán nyelven: „Fogatot s szabadon bocsátott Andersen N. és C. által, anno 1792. Bött (Flaster) Dánia.”

— **Egy híres regényíró** a vádlottak padján. Spielhagen Frigyes a híres regényíró ellen, közérkölciség elleni kihágás miatt vádat akarnak emelni. Ezt a hírt olvassuk az egyik külföldi lapban. Meglehet azonban, hogy nem ellene került végtárgyalásra a dolog, hanem a kiadót és a regény terjesztőt fogják felelősségre vonni. Spielhagen legújabb regénye „Angela” a berlini „Tagblatt” hasábjain jelenik meg. Egyik fejezetében, mely két héttel ezelőtt látott napvilágot, egy pikáns párbeszéd volt, mely két fiatal és szép asszony között folyik le. A Stöcker által sugalmazott „Reichsbote” figyelmessé tette a rendőrséget a regény fejezetére és az a büntető törvény 184. §-a alapján a lapot lefoglalta. A német büntetőtörvény az erkölcsletlen iratok és képek terjesztőt 100 tallérig terjedő pénzbírsággal sújta, és így amennyiben csakugyan vétség forogna fenn, a kiadót fogják felelősségre vonni, lehet azonban, hogy Spielhagen is vád alá helyezik.

— **Hogyan jár ki a ezár.** A szentpétervári pályavartól a Péter Pál erődig vezető utak és hidak f. hó 21-én különös rendőri felügyelet alá vétettek, minthogy a császárt oda várták a nagy „panichida”-ra. Hivatalos jelentés szerint azonban nem jött el. Az utóbbi napokban, bár szerint, többször közák-kísérlet nélkül kocsizott ki, mert a szomorú tapasztalás rátaította, hogy nihilistamerényletek ellen azok meg nem védik, ellenben már messziről felismerhetők teszik őt. A császár Gascinába költözése napján, a varsóit leszámítva, valamennyi pályavárban vonatokat rendeltek meg számára. A varsóin pedig a közlekedési miniszter számára. Együtt sürgönyöztek egy Gascina utáni állomásra, hogy a miniszter ott valamit személyesen meg akar szemlélni. A ezár ez állítólagos miniszteri vonatot használta föl.

— **A Bécsben elfogott szédelgőnek** körül mult számunkban szözlünk, Hofmannnak, egyik turlangos csinye az is, melynek 1874-ben el. Zichy Ferraris gróf, a mult évben elhalt Zichy Viktor gróf atyja, esett áldozatul. A szédelgő t. i. tárgyalásokat kezdett a gróffal egyik birtoka megvétele végett. Vevőül Richmond herceget nevezte meg, s a gróf által 120,000 firta közbenjáró díjat ígérő iratot állított ki magának. Richmond herceg fivére ez időben Bécsben tartózkodott, s Hofmann igen jól értett hozzá, hogy a herceg közelébe jusson, s őt rávegye, hogy ránduljon ki a szóban forgó birtokra. Hofmann először Zichy grófhhoz ment, tudatván vele a herceg érkezett, ki — mint mondá — ide utazik, „hogy a birtokot, melyet testvérem meg akar vásárolni, megsemmelje.” A szédelgő arra is rávette a gróft, hogy a vevő fivérét fényesen fogadja. A fogadás csakugyan ünnepies volt, s Zichy grófnak közel 15,000 firtába került, mert Hofmann a lord mulattatására pár „ismerőst” is magával hozta. A vásárra nézve a megállapodás megtörtént s a szerződést is kiállították. Hofmann erre Angliába utazott, s ott eladta a közbenjáró díjat ígérő levelet. Nem tartott soká s Zichynek azon szomorú fölfedezésre kellett jönnie, hogy szédelgő áldozatává lett. A közbenjáró díjat ígérő levél vásárló pürt indított s a grófnak tetemes összegébe jutott, hogy az okmány birtokába juthasson, s a vételszerződés érvénytelenségét kimutassa.

— **Bécsben**, mint a „P. N.” fűvitatilag értesít, a mult éjjel oly gyilkossági eset történt, mely nagy szenzációt kelt. Az Eszterházy-utca 33. számú házban lakott Weigel József cipész, családjával, mely 30 éves neje s négy gyermekből állt, és pedig a 4 éves Josefa, 3 éves Mari, 2 éves Gizella s Ludmilla csecsemőből. Weigel, ki munkahiány folytán, nagy inségben volt, nem tűrhette el a nyomort, oly borzasztó tettet vitt véghez, mire csak őrvöngés bírhatta. A mult éjjel a szó bethi szerinti értelmében le-mészárolta egész családját s azután öngyilkossági kísérletet tett. Míg a nő és a gyermekek aludtak, először a nő, azután a gyermekeknek elmesztette torkát. Önmagának hasát szurta meg. Ma d. e. 9 óra előtt fedeztetett föl a gyilkosságot. A borzasztó tett színhelye oly rémületes látványt nyújt, hogy szinte lehetetlen leírni. A padlót újjnyi vastag vér borítja. A gyilkos, ki súlyosan megsebesült, de még él, a fegyverez-kórházba szállították.

A „KELET” magántáviratai.

Szeged, apr. 27. Ujra apadás van. Éjjel 1 centiméter esett a víz. A fehértói áríz kelet felé Baktó irányában terjed; elfogásán sikerrel dolgoznak. Jövő héten a Tisza Lajos kört és

a budapesti sugárút feltöltését kezdik meg. Az anyagszállítás a boldogasszony sugárután át nagy erővel foly. A feltöltési munkálatoknál 7 mozdony viszi az anyagszállító vonatokat.

Bécs, april 27. A „Pol. Corr.” Konstan tinápoli tudósítása szerint, Sultán azon meggyőződésben, hogy Abdul Ázis erőszakos halállal mult ki, Mahmud bey vezetése mellett egy titkos bizottságot állított fel, és megbízta a gyilkosok kiphatolásával. A bizottságnak sikerült a gyilkosokat kideríteni, kik között Nuri paschának egy tisztje is volt. A gyilkosok bevallották hogy Abdul Aziz párnájá a alatt megfojtották. Nuri paschán kívül, Tahari bey is nagy mértékben van compromittálva.

Bécs, april 27. A „Pol. Corr.” Londonból jelenti hogy a conservatív párt vezetése re a richmondi herceg volt kismelwe.

Konstantinápoly, april 27. A terv, hogy itt olasz mintára a dohány monopolium kiaknázására egy társaság alakíttassék, a portánál ellenállásra talált, mert a sultán egy európai interventió lehetőségétől tart.

Bécs, april 27. Verséből jelenti a „Pol. Corr.” hogy Bendzin kerületben egy porosz határőr katoná ki átlépte a határt és az orosz határőrt ki őt lefegyverezni akarta, súlyosan megsebesítette. Erre az elősiető orosz határőrök által elfogatott. A porosz és orosz kormányok egyetértve szigorú vizsgálatot rendeltek el az ügyben. — A ezár tulajdonképp gyilkos, Hrynievicsky, technologiai egyetemet hallgatója, ki tudvalegőleg a bomba által szintén megöletett, dacára lengyel származásának mindig oroszoknak tartotta magát és a lengyel nyelvet nem is beszélt.

Páris, april 28. Ritter tábornok dsebel-hadeli állásukból kiverte a kumirokat, s az Uedsenán folyóig tildözte. Vincenzra tábornok elfoglalta a Nidse-nát folyó jobb partját. A kumirok közt tunisi lovas és gyalog katonákat láttak. A francziák veresége két halott, 10 sebesült. Surocillanteről Tabarka szigetét villanyval világították s úgy ldöztek, azután megszállták a szárazsall szemben eső csillagszánczot. — Girardin Emil meghalt.

London, april 28. A tunisi bej Granville lordhoz táviratilag tiltakozást intézett a francziák határsértése ellen, s kész a francziák panaszát a hatalmak elé terjesztetni. Tunis az ozmán birodalom kiegészítője, s mint ilyen a hatalmak védelmére számít. Több kormányal egyetértőleg Anglia kifogásolja Oroszországnak a merényletek elleni javaslatát nehogy általa a közvélemény a törvényhozások függetlenségét korlátozzonak véljék. A konferencia tehát kétséges, az oroszok ajánlatára kiszolgáltató szerződésük kötése ígértelt a kabinetek részéről.

Konstantinápoly, april 28. Mahmud Damad és Nuri pasákat, a szultán vejait, elfogták, gyanu forog fenn ellenük, hogy külföldi összeesküvés részesei azon ezébből, hogy az európaiak igája alól a muzulmánok felszabadíttassanak. Sha a szultán nem vezeti a mozgalmat, trónjától megfoszszák. Abdul-Azis gyilkosait állítólag felfűdözték Nuri pasa compromittálva van. Egyik ágája azt vallotta, hogy Azist vankosán megfojtották.

Pétervár, april 28. A kormányváltozási hírek járnak, Mellikov lenne az elnök, Ignatiev belügyér, Lobenov külügyér, Giers berlini, Szaburov londoni követ.

Varsó, april 28. A fölkelésért Szibériába deportált lengyeleknek a közelebbi városokba való költöztetés megengedtetik.

Páris, april 28. Keftben, melyet ostrom nélkül feladtak, megszálló csapat maradt, a tunisi ágyuk töltve voltak, de nem sűtötték el. Logerott tük a Medsdera völgy felé nyomult. Tabarka szigeten az erd leromboltatt, a megszálló csapat a romok közt erősíti magát.

A partraszállás harc nélkül történt. A bej ujjában tiltakozott a franczia consulnál a nemzetközi jog nevében. Tunis és Algir közt a táviró kijavították.

Cetinje, apr. 28. Prizrend, Ipek Djava mellett 20 ezer albán áll jól fegyverezve, rozslu élelmezve. Skutari Prizrend közt nincs összeköttetés.

Athén, A követek Komundurosnek kijelenték, hogy a batáron kivül görögök sorsa iránt érdeklődnek úgy, mint Görögországnak.

CSARNOK.

Apróságok.

Schiller igen sokat érintkezett Manheimban Müller színészszel és sok estvért töltött a házaspár társaságában. Midőn a többi vendégek el távoztak, gyakran kért még házizagdjától bort, kávé, tollat és papírt. És ilyenkor egész éjen

irt egyes jeleneteket „Ármány és szerelem” ezimű drámájából. Müller az ilyen átvirasztott éjek után, Schillert székében dermedés forma állapotban találta és már sokszor azt hívte, hogy meghalt. Beck színésznek neje kérdé egy alkalommal Schillert, hogy nem fogy ki a gondolatoktól, mikor így egész éjen át ír? „Biz megtörténik” — felelte Schiller — „de lássa mikor kifogyok a gondolatokból, lovaszkát rajzolgatok.” És valóban kézirata között egész lapok voltak, melyekre csupán csak számos kis lovat rajzolt; Ezért, ha Beck asszonyságnak Schiller műveiben valamely pont nem tetszett, tréfálkozva mindig azt kérdé: „nemde itt ön mindig lovakat rajzolt?”

Az ujjvilág egyik nagyobb folyóján karcau gőzös siklik tova. A fűdélzetén egy fiatal yankeé bámul a semmiségbe. Unatkozik. Szenvedélyes művelője a fogadás dícső sportjának. A hajón már nem talál fogadás tárgyat. Ásít. De e pillanathan hajó tűnik fel előtte a láthatáron. Ugyanazon irányt követi. Itt a megmentő. „Fogadok ezer dollárban, hogy hajónk kétszer oly sebességgel jár, mint amaz.” „Tartom” — felelt egy mély hang. Fialat embertünk lázas érdeklődéssel kíséri a két hajó járását. Lemegy a fűtőházba és mesés ígéretekkel megvesztegeti a fűtőt. A hajó erre fokozott gyorsasággal szeli a hullámokat. A közérdeklőség több-kisebb fogadást szült. A fűtő hiven megfelelt ígértének. Már már elértek a hajót, midőn a kazán a tulásgos fűtés folytán felrobbant.

A hajó és rajta lévőek a levegőbe repültek. A fiatal ember ellenfele mellé kerül a levegőben.

Felismerve őt, birtelen így kiált fel: Fogadok két ezer dollárban, hogy magasabbra repülök, mint ön!”

Egy előkelő étterembe elegans külsejű fiatal ember lép be és egyik asztalnál helyet foglal.

Az asztal társasággal csakhamar benső ismeretiséget kötött. Mintegy óra múlva feltűnő szépségű nő lép szintén a terembe. Általános figyelem tárgya. Különösen az idegen férfi van elragadtatva, és emiatt asztaltársai ingerkednek vele. Szó, szó után jön, s végre komolyan fogadást ajánl, hogy megkéri a nő kezét és megvan győződve, hogy nem kap kocsart. A tetemes fogadás után, azonnal végre hajította szándékát és pár percz múlva helyet foglalt a nő oldalán. Vágytársal irigy szemekkel nézték. Csakhamar jegyeseként mutatta be társainak, kiknek társaságában még az nap este tovább utazni szándékozik. A fogadás tehát meg volt nyerve és az öszvegek kifűzetettek. A mint fogadó társaság más napon utólagosan értesült, — az ismeretlen nő már régóta törvényes neje volt az „ismeretlen” fiatal urnak.

Orlow Katalin, császárnő kegyenceze, Potemkin hatalmas befolyása folytán már majdnem kegyvesztett lön. Midőn egy alkalommal a császári palota lépésőjén, lejött Potemkin jött rá szemközt, ki azt kérde tőle; „mi az ujság?” „Semmi egyéb” — felelte Orlow, „minthogy én le megyek, mialatt ön felmegy.

KÖZGAZDASÁG.

HETIVÁSÁR.

— Kolozsvárt, 1881. april 28-án. —

A hosszas esőzés után, úgy látszik végrevalahára kitisztul. Ideje is, mert gazdáink nagyon eltekett tavaszi munkáikkal. Kedvező időjárás mellett is mai betivásárunk alig közepes, éppen az előbb említettem ok miatt, hogy t. i. vidéki gazdáink a sürgős mezei munka otthon tartja.

Gabonapiaczunkon a behozatal csekély, a forgalom lanyha. Hectoliter szerint a következő árak irányadók: tiszta buza 76—78 kl. 8 f. 50 kr, buza 74 kl. 7—8 f., rozs 70 kl. 6 f. 20—50 kr, kukorica 3 f. 40—50 kr, zab 2 f. 60 kizsárak.

Liszttárak, métermázsa szerint, 11 firtól, 21 firtig, dereze 4 firt 60 kr, korpá 3 firt 60 kr, maléliszt 6 firt 50 kr, malékása 7 firt, zsemlekása 20 firt.

A fapiaczon egy szekér fa 4—5 firt. Takarmánypiaczon egy szekér széna 5—12 firt, szalma 3 firt.

Egy szekér méz 11 firt. Sertéspiaczunkon hó 27-én gyenge vásár volt; alig kelt el 50 brb. A kövér sertés darabja 28—42 firt, soványé 16—23 firt, malacz 7—11 firt.

Majorságiaczon: csirke párja 50—60 kl, tyuk 1 firt 1 firt 20 kr, liba (sovány) 3 firt, (kövér) 9 firt, 7 drb tojás 10 kr.

Egy bárány (eleven) 2 firt — 2 firt 80 kr. Kilogram szerint: sajt 58 kr, turó 80 kr, szalonna 60 kr, ház 70 kr, marhabús 46 kr.

A csikók felnevelése. Ha jó lovak akarunk nevelni, akkor nem elég a jó apa és anyaaallat megválasztása. A legjobb ló után se nevelünk jó lovakat, ha a csikókat nem résztisztítjuk a kellő gondozásban, ápolásban és takar-

mányozásban. E tekintetben még sok kívánni valót hagy hátra a csikók szokásos felnevelési módja. Különösen az első évben kell kellő figyelmet fordítani a csikókra, mert az ekkor elkövetett hibákat sokszor egyáltalában nem lehet később helyre pótolni.

A csikókat, ha csak lehetséges, legalább is 12 hétig kell szoptni hagyni. Az anyakacsa jászla csak oly magas legyen, hogy a csikó is felérje s így az anyával együtt ehessék. Ez által az elválasztás igen megkönnyítették és ily módon legkönnyebben meggyőződhetünk, vajjon képes-e már a csikó a tej helyett egyéb takarmánnyal táplálkozni; csakis ha erre már képes, szabad azt elválasztani és nem előbb.

Az anyatej csakis zab és semmi egyéb által nem helyettesíthető, ezért a zabbal a csikó elválasztása után nem szabad fűarkodni. Zabot és ezenkívül jó szénát — annyit kell adni, hogy a csikó a tej megvonása után meg ne csappanjon, sőt ép ellenkezőleg gyorsan gyarapodjék.

Ha e körülményre nem figyeltünk, a csikó csakhamar leromlik és könnyen megtörténhetik, hogy soha se lesz belőle már jó ló. A zabadagot mindinkább növeljük egész 2 1/2—3 kiló napi adagig a csikó fél éves koráig, ezen adag mellett magmaradunk, míg a csikó egy éves nem lesz.

Az ily takarmányozásnál oly csikókra tesszünk szert, melyeket mindig előnnyel értékesíthetünk, mert hamarabb lesznek hasznavele-tőkké és a második s a harmadik évben olcsóbban takarmányozhatók.

A mint a csikó az első éven túl van, a zabadagot mindinkább csökkentjük és később egészen beszüntetjük. Ez időtől fogva csak olcsó, termesebb takarmányt adunk nekik egész azon ideig, midőn használatba vétetnek. A takarmány ez idő alatt álljon jó minőségű szénából, polyvából, tavaszi szalmából vagy egyéb a gazdaságban rendelkezésre álló hasonló takarmányfélékből, csak arra kell tekinteni, hogy a csikók jó karban maradjanak erőtakarmány otatése nélkül, hogy a mell és a bordák jól kitárguljanak.

Ily módon takarmányozva a csikókat, talán már az első évben már annyi zabot kap, mint a mennyit a most szokásos takarmányozásnál három év alatt, többet tehát a csikó nem kerrül, és mégis sokkal értékesebb leend.

A csikó kifejlődéséhez elkerülhetlenül szükség, hogy úgy az istállóban mint a szabadban, szabadon mozoghasson, a hol e kívánalomnak megfelelni nem lehet, ott jobb a csikónevelést meg se kezdeni.

Sokszor hallani, hogy a csikóknak nem szabad zabot adni, mert megbutulnak tőle. Ez nem áll. Ez csakis akkor következik be, ha a csikóknak a második és harmadik évben is zabot adunk, de nem gondoskodunk arról, hogy eleget mozoghassanak.

A ki az itt elmondottak szerint jár el, csakhamar meg fog győződni a felnevelés módjának célzertiségéről és eljárását rövid idő múlva másoknál is utánozni fogják.

A budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzéke

1881. év april. hó 25.

Ára 100 kilogramnak Budapesten.

Buza: Bácsági — firt. kr. Tiszavidék 13. firt. 75 kr. 13 firt 45 kr. Pestvidéki 12 firt 75 kr. 12 firt 85 kr. Fehérmegyei 12 firt 85 kr. 13 firt 25 kr. Bácskai — firt. — kr.

Magyar rozs 10 firt. 30 kr. 10 firt 60 kr, Takarmány 6 firt. 70 kr. 7 firt — kr.

Árpa: 7 firt 55 kr. 9 firt 75 kr. Maláta 7 firt 55 kr. 9 firt 75 kr.

Magyar zab: 6 firt 35 kr. 6 firt 65 kr. Bácsági — firt — kr.

Tengeri: 5 firt 95 kr. 6 firt — kr. másnő — firt — kr. — firt — kr.

Repeze: káposzta bacsági — firt — kr. — firt — kr. — firt — kr.

Magyar köles: 5 firt 65 kr. 6 firt 10 kr.

Szokvány: buza tavaszra szállítandó 11 firt 1 firt. 11 firt 20 kr. Buza szept—októberre szállítandó 10 firt — kr. 10 firt 10 kr. rozs tavaszra szállítandó — firt — kr. — firt — kr. Tengeri májusra—júniusra 5 firt kr. 5 firt 85 kr. Repcze káposzta ang.—szeptemberre szállítandó — firt — kr. — firt — kr. bacsági július—águsztusra szállítandó — firt — kr. — firt — kr.

Szesz (nyers) 100 liter százalék ként 30 firt 1/4 kr 30 firt.

Márkus Emilia k. a. budapesti n. sz. első rangu tagjának vendégjétéka Nagy Inare ur közreműködése.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet. 163. szám. Kolozsvárt, péntek 1881. april. 29-én.

ROMEÓ és JULIA.

Szomorujáték 5 felv. Irta: Shakspeare. Fordította: Rzász Károly, (Rendező Szentgyörgyi.)

Kezdeté 7 óraker, vége 10-ker.

Feladta szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

KÉSV KÁROLY.

A KELET

nyomdája egy legujabb izlés szerint öntött nagy betűszállitmánylyal csak most lett felszerelve mindennemű könyvnyomdai munkára teljesen,

Felvállalja helyi vagy vidéki megrendelésre

Mindennemű meghívók, tánczrendek,
ROVATOS IVEK.
FOLYO- ÉS RÖPIRATOK.

ALAPSZABÁLYOK.
Hivatalos nyomtatványok.
BORITÉKOK, NEVJEGYEK.

SZÁMLÁK, ÁRJEGYZÉKEK.
PERESIRATOK.
ÉTLAPOK, FELHIVÁSOK.

EGESZEN UJ KIÁLLITÁSBAN BÁRMILY NAGY
FALRAGASZOK

elkészítését.

A nyomda a monarchia legelső papirgyárával áll összeköttetésben
s bármiféle papírt gyári áron számít.

Pontosság, izlés, és olcsóság a jelszavunk!

Nyomdahelyiség főtér 4-ki szám

K.-Monostori

PALACZK-SER.

Kapható:

CSIKI IMRE, DIETRICH SÁMUEL,
PUSKÁS BÉLA, GERGELY F. és
SOMLYAI L. kereskedésükben
Kolozsvártt.

Ára 34 kr,

(231)

3-6

Az üress üvegek 8 krban visszavevődnek.

G. L. DAUBE ET CO

közp. hirdetési irodája

a németországi és külföldi lapok részére

BÉCSBEN

és a bel és külföldi minden nagyobb városaiban

Átvesszük mindennemű jelentéseket a világ összes lapjaiba
Szakiratokba, Naptárokrak stb.

Pontos elintézés. — Legolcsóbb szolgálattétel.
Megbízásoknál a lehető legnagyobb engedmény.

lapok névjegyzéke ingyen bérmentve.

Az elgyengült férfierő, idegtompultság,
titkos ifjúi vétkes és kiizzadások ellen
Dr. Wrun-féle peruin-por.
(perui növényekből készült.)

A peruinpor az egyedül alkalmas a nemző esszűl szervek
mindennemű gyengeségeit elmulasztani, és így férfiaknál a tehetet-
lenséget (az elgyengült férfierőt), nőknél pedig a magtalanságot
elhárítani. Ugy szintén pótolhatatlan szer az idegrendszer zavarainál,
különösen a nedv és vérvesztések következményei az elgyengülés,
nevezetesen pedig önfertőzés és éjjeli magömlések, mint a tehetet-
lenség egyedül okainak bekövetkezett erőtlensége a férfiaknak, va-
lamint a láb és kezek reszketegsége ellen ezen szerek javallhatók,
melyek által az elmaradhatatlan hatás bekövetkezik. (461) 24-39

Ára egy doboznak kimerítő utasítással együtt 1 frt 80 kr.
Kapható Kolozsvártt dr. Hintz György gyógyszerésznél. Vezér-
ügynökség Al. Gischnernél Wien, II. Kaiser Josefstrasse. Nr. 14.

Vendéglő és nyári mulató helyiség.

Maros-Vásárhelyt, a Nagy Ferencz tulajdonát képező
nagy-szt.-király-utczai 16. házszám alatt fekvő

vendéglő és nyári mulató helyiség

a folyó 1881-ik év ápril 24-ikétől kezdve egy vagy több
évre is kiadó. — Értekezhetni Gombás József városi
pénztárnokkal Maros-Vásárhelyt.

(229)

3-3

Az ifjúság szépségét a legkésőbb aggkorig megóvni, minden hölgy főfeladata,

mely kiválóan föltételezi a bőr leggyorsabb
ápolását. Ennek tiszta és gyöngéd megtartása,
ideális és frissítése, foltok vörösség, szepők és
minden bőrszenny elűvöltetése, ugyanint külön-
sen a ráncok és radók azonnali és tartós meg-
semmisítése, kiválóan eszközölhető az annyira
kittünő, hatásában meglepő
RAVISSANTE
du dr Lejosse & Paris
hivatalosan megvizsgált egyet-
len ártalmatlan bőrápoló szer
által. Páris, London, Bécs, Bu-
dapest elegáns hölgyvilágának
legértékesebb toillette titka a fia-
tal kor frissességének ez aggkor-
ban való megtartatása: ezer-
szeresen jónak bizonyult, és
mint első szépségősszer egy hölgy-
nek pipereasztaláról sem szabad
hiányoznia.

Egy nagy eredeti üveg ára 2-50
Egy kis eredeti üveg ára 1-50
(használati utasítással.)

Ravissante szappan
a legjobb és legfinnyesebb il-
latos mosó szappan a bőr szé-
pítése és javítására. Használata után a bőr bár-
sony finom lesz, és igen kellemes szagot tart
meg. — Sokáig tart és ki nem szárad, a ki
egyszer megkísérettette, az soha soha többé nem
használt más szappant.
Egy doboz (3 drb) ára 1 frt 35 kr. egy db. 50 kr.

Ravissante arcpor.
A párisi és londoni hölgyvilág: va-
lamint a legtöbb művészno legkedveltebb
arcpora. Mindazon t. hölgyek kik egy-
szer használták, meggyőződtek, hogy a
POUDRE RAVISSANTE felül-mulhatat-

lan, igen jól tapad, láthatatlan, és természetes üdéséget ad a bőrszínnek
tehát legjobban ajánlhatjuk.

Nagy doboz ára 1 frt. Kisebb 60 kr. fehér vagy rózsaszínű.

Felül mulhatatlan és teljesen ártalmatlan a

RAVISSANTE FOGPOR

mely a fogakat hófehérre tisztítja, odvasodástól és bűzös-
től megóvja.

Savmentes semlegesítő, vízben oldó alkat-
részekkel bir, a fogak tökéletes tisztítását
lehetővé teszi, s azok mellett természetes
színeket és fényűket megtartják, és sem ve-
gyileg, sem erőművelég nem lesznek megtá-
madva: a könnyenverző fogbus természetes
erejét megkapja a száj pedig kellemesen föl
lesz frissítve. Egy doboz ára 50 kr.

A ki szép és egészséges fogakat óhat, az
győződjék meg mihamarabb egyetlen kísérlet
által, hogy mily kittünő, majdnem csodálatra
mélto hatásu a

Ravissante-szájviz.

Minden savaktól mentes, s a fogak apo-
lására legalkalmasabb éltető és balzsamos nő-
vényanyagokból készitve. — Általa a fogbus megerősödik, a fogak zománcaza
ápolva, a rothadás elkerülte lesz. 10 csepp elégséges belőle egy korty-
vizzal, mely vegyülékkel a fogak bevezetett tisztítása után, a száj jól ki-
öblitetik és soha sem kellend fogtájában szenvednünk.

Nem létezik más készitmény, mely mindennapi használatnál oly ha-
sonlíthatlan jó eredményt biztosítana a fogak szépségére és fentartására
nézve, mint a Ravissante szájviz, mely a fogakat oly veszélyes fogkö-
lerakódását, és a szájnak a legkellemesebb frissességet és üdéséget köl-
csönözi.

Egy eredeti üveg ára 1 frt.

Valódi minőségben, nagyban és kicsinyben kaphatók a központi főraktárban

Schwarz Friderika, ilatgyógyszertárban
Budapest, városháztér 9. szám, „Haris-bazár“.

(328)

34-50

Levélbeli megrendelések a pénz beküldése vagy utánvétel mellett postafordultával teljesíttetnek.

Raktár Kolozsvártt: Valentini Adolf, és Biró János gyógyszerész uraknál és a legtöbb vidéki illatszer- és gyógyszerházakban.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Nyomda és Képekértékesítő Iroda - Kolozsvár, a „Képekértékesítő Iroda“ - Kolozsvár, a „Képekértékesítő Iroda“ - Kolozsvár, a „Képekértékesítő Iroda“.